

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Prevod govora predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
na odprti razpravi Varnostnega sveta Združenih narodov o Ukrajini**

New York, 20. september 2023

Velja govorjena beseda.

Hvala, gospod predsednik.

Slovenija obsoja agresijo Ruske federacije proti Ukrajini. Pridružili smo se zahtevi generalne skupščine, naj Ruska federacija konča invazijo in brezpogojno umakne vse svoje vojaške sile iz Ukrajine. Dovolite mi, da v tem duhu prispevam k tej razpravi s tremi točkami. Prva obravnava vpliv ruske vojne proti Ukrajini na multilateralizem in širše. Druga se dotika pomena reforme Varnostnega sveta v povezavi s krizo multilateralizma. Tretja pa je sporočilo vsem tistim, ki še vedno verjamejo, da lahko zagrešijo zločine proti človeštvu, ne da bi bili za to kaznovani.

Gospod predsednik,

ruska agresija proti Ukrajini ima večplastne posledice. Predvsem vpliva na ljudi v Ukrajini, ki že skoraj 19 dolgih mesecev vsakodnevno občutijo te posledice. Poleg tega agresija vpliva na medetnične in meddržavne odnose v regiji, pa tudi na svetovni ravni. Agresija ima tudi širši vpliv na ljudi, saj je dodatno ogrožena prehranska varnost, ker sta žito in izvoz žita postala del vojne taktike. Še zlasti boleče pa so izpovedi žensk in otrok, veliko jih je namreč izpostavljenih trgovini z ljudmi, izkoriščanju in spolnemu nasilju, povezanemu s konflikti. To ni multilateralizem. To je nasilna anarhija. In to se mora končati.

Končati se mora tudi drugje, ne samo v Ukrajini. V razpravah na sedežu Združenih narodov, ki ima 193 držav članic, je treba vojno v Ukrajini postaviti v širši kontekst. Leta 2022 se je število smrtnih žrtev organiziranega nasilja po vsem svetu povečalo za 97 %. To je bilo najbolj smrtonosno leto v skoraj 30 letih! Vojna Ruske federacije proti Ukrajini je pomembno prispevala k temu povečanju, vendar ni bila edina. Dejansko je bila agresija proti Ukrajini samo eden od 55 zaznanih oboroženih konfliktov z vpletenostjo države v letu 2022 in velika večina je potekala zunaj Evrope.

Vsi ti oboroženi konflikti, tudi agresija proti Ukrajini, so zelo skrb vzbujajoči in zahtevajo našo polno pozornost.

Gospod predsednik,

Ustanovna listina Organizacije združenih narodov in multilateralizem, ki temelji na mednarodnem pravu, sta vse pogosteje ogrožena. Da bi svetovno upravljanje lahko delovalo, potrebujemo vključujoč, pregleden, odziven in odgovoren večstranski sistem, ki temelji na zaupanju, spoštovanju, solidarnosti in mednarodnem pravu, v njegovem jedru pa bi morali biti Organizacija združenih narodov in Varnostni svet Združenih narodov. Včeraj sem v svojem govoru jasno povedala, da na reformo Varnostnega sveta čakamo že predolgo. To, kar bom zdaj povedala, se danes morda sliši malo naivno. Vendar je to treba vedno znova ponavljati, da bo jutri resno upoštevano. Namreč, če želijo velike sile s posebnim statusom in ugodnostmi živeti v miru in če želijo, da je Organizacija združenih narodov resnično vključujoča in pravična svetovna institucija, morajo ravnati odgovorno.

Ne samo, da ustvarijo in ohranjajo mir, vzdržati se morajo tudi kršenja miru! To je točka, na kateri bi se morala začeti vsaka smiselna reforma Varnostnega sveta. Slovenija bo takšna prizadevanja podpirala in pri njih sodelovala.

Gospod predsednik,

trajni mir je mogoče doseči le, če je zagotovljena pravičnost. Slovenija odločno podpira boj proti nekaznovanosti. Vsi tisti, ki so odgovorni za zločine in grozodejstva, bi morali odgovarjati. Pred nekaj meseci je Slovenija gostila diplomatsko konferenco, na kateri je bila sprejeta pomembna mednarodna pogodba, Ljubljansko-haaška konvencija o mednarodnem sodelovanju pri preiskavah in pregonu genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev in drugih mednarodnih hudodelstev. Pozivamo vse države, da postanejo pogodbenice te konvencije.

Hvala.